

Duyuru Tarihi : 25.04.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-049

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNUNUN YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASI VE GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- (1) 1/1/1998 tarihinden önce veraset yoluyla veya ivazsız olarak intikal eden mallar için veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmez. 1/1/1998 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında veraset yoluyla veya ivazsız olarak intikal eden ancak, daha önce beyan edilmemiş olan mallar için veraset ve intikal vergisi beyannamesi bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 7338 sayılı Kanun hükümlerine göre verilir ve ödenir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahakkuk ettirilmiş olan veraset ve intikal vergilerinin de aynı Kanuna göre takip ve tahsiline devam olunur.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vaki intikaller için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden yıl başından itibaren üç yıl olarak uygulanır.

MADDE 3- (1) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

a) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinin sonuna aşağıdaki ibare eklenmiştir.
“veraset yoluyla vaki olanlar hariç olmak üzere, karşılıksız olarak intikal eden malların Türkiye’de bulunması;”

b) 80 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“3. Karşılıksız intikallerin gelir sayılan tutarı.”

c) 82 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Karşılıksız intikallerin gelir sayılan tutarı

MÜKERRER MADDE 82- Veraset yoluyla vaki olanlar hariç olmak üzere, herhangi bir suretle karşılıksız olarak intikal eden iktisadi kıymetlerin 213 sayılı Kanuna göre bulunan değerinin;

1.000.000 YTL’ye kadar olan kısmının %50’si,
1.000.001 YTL ile 5.000.000 YTL arasındaki kısmın %60’ı,
5.000.001 YTL ve üzerindeki kısmın %70’i,

intikalın gerçekleştiği takvim yılında hak sahibinin geliri sayılır.

Aynı intikallerde, intikal eden iktisadi kıymetlerin değeri 213 sayılı Kanunun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilir.

Aşağıda gösterilen intikaller vergiden müstesnadır:

a) Bu madde kapsamında elde edilen gelirlerin 2.500 YTL'yi aşmayan kısmı.

b) Kamu kurum ve kuruluşları, sosyal güvenlik kurumları, mahallî idareler, siyasi partiler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile kamunun istifadesi için ilim, araştırma, eğitim, kültür, sanat, sağlık, hayır, imar ve spor gibi maksatlarla kurulan tüzel kişiliği haiz kuruluşlarca gerçekleştirilen intikaller.

c) Yargı kararına istinaden alınan her türlü tazminatlar.

d) Bilumum sadakalar ile örf ve adete göre verilmesi mutad bulunan hediye, çeyiz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç).

e) Borçlar Kanununun 242 nci maddesine göre rücu şartı ile yapılan hibelerde bağışlananın bağışlayandan önce vefatı halinde bağışlayana rücu eden hibe edilmiş mallar.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

ç) 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin (b) alt bendinin sonuna aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“ile mükerrer 82 nci maddede belirtilen gelirlerden tevkif suretiyle vergilendirilenler,”

d) 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“16. Para ve mal üzerine yarışma ve çekiliş düzenleyenler ile spor müsabakaları ve at yarışlarına dayalı müşterek bahis düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, ödedikleri ikramiyelerin mükerrer 82 nci maddede belirtilen istisna haddini aşan kısmı üzerinden 103 üncü ve 104 üncü maddelere göre,”

e) Mükerrer 123 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “82,” ibaresinden sonra gelmek üzere “mükerrer 82,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

Vergi sistemlerinde ekonomideki gelişmeler, karşılaşılan ihtiyaçlar ve zorunluluklar dolayısıyla zaman zaman birtakım iyileştirmelerin yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

Veraset vergileri uygulamalarına ilişkin olarak ortaya çıkan son eğilimlerin, uyum maliyeti son derece yüksek ve verimliliği çok düşük olan veraset yoluyla intikallerin vergiye tabi tutulmaması, istisna tutarlarının artırılarak beyanname verme yükümlülüğünün daraltılması, eşe ve çocuklara transferlerin vergi dışı bırakılması yönünde olduğu görülmektedir.

Ülkemizde, veraset yoluyla intikal eden malların vergiye esas alınacak değerinin tespitinde yaşanan güçlükler nedeniyle, mükellefle idare arasında sıklıkla uyuşmazlıklar ortaya çıkmakta, bu durum hem mükellefler hem de idare için önemli zorluklar, maliyetler ve zaman kaybına neden olmaktadır. Yine, mükelleflerin bu vergiye uyumda karşılaştıkları güçlükler nedeniyle, fiilen intikal eden malların hukuki tescil işlemleri uzun yıllar boyunca yapılmamaktadır. Bu durum, veraset yoluyla intikal eden malların fiili sahipliği (zilyetliği) ile hukuki sahiplerinin farklı kişiler olması sonucunu doğurmakta, resmi kayıtların güncellenmesindeki gecikmeler ekonomik faaliyetlerin kayıtlılık düzeyinin artırılmasının önünde engel teşkil etmektedir.

Tasarıyla, uyum maliyetinin yüksekliğine, kayıt ve tescil süreçlerinde doğurduğu çarpıklıklara rağmen mali açıdan getirisi son derece az olan veraset yoluyla intikallerden alınan verginin kaldırılması, ivazsız suretle vaki intikallerin ise gelir vergisi içinde değerlendirilerek gelir vergisine tabi tutulması amaçlanmaktadır. Böylece, başta kayıtlı ekonomiye geçiş süreci olmak üzere, vergi sisteminin basitleştirilerek uygulamasının kolaylaştırılması, mükellefler tarafından kolaylıkla anlaşılması, genel olarak vergiye gönüllü uyumun artırılması yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile; 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

MADDE 2- Madde ile; yürürlükten kaldırılan Veraset ve İntikal Vergisine ilişkin olarak Kanunun yürürlük tarihine kadar gerçekleşen intikallerin vergilendirilmesine dair geçiş düzenlemesi yapılmaktadır.

MADDE 3- Maddeyle, karşılıksız intikallerin 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamına alınmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, "karşılıksız intikallerin gelir sayılan tutarı" gelir vergisine tabi yedi gelir unsurundan "sair kazanç ve iratlar" altında vergiye tabi tutulmaktadır.

193 sayılı Kanuna eklenen madde ile bu gelir unsuru tanımlanmaktadır. Kaldırılan 7338 sayılı Kanuna göre hesaplanan vergi yükü ile bu gelirlerin gelir vergisi tarifesine göre hesaplanan vergi yükünün dengelenmesi amacıyla ivazsız intikal eden iktisadi kıymetlerin değerinin bir kısmı gelir sayılmaktadır. Gelir vergisi tarifesinin artan oranlı yapısına paralellik sağlanabilmesi amacıyla karşılıksız gerçekleşen intikallerin vergiye tabi gelir sayılmasına ilişkin olarak intikal eden iktisadi kıymetlerin değerine göre kademelendirme yapılmaktadır.

Veraset yoluyla intikallerin vergi dışına çıkarıldığı hususu dikkate alınarak 7338 sayılı Kanunda yer verilen istisnalar da güncellenerek gelir vergisinde düzenlenmektedir.

Para ve mal üzerine yarışma ve çekiliş düzenleyenler ile spor müsabakaları ve at yarışlarına dayalı müşterek bahis düzenleyen gerçek ve tüzel kişilerin, ödedikleri ikramiyelerin 193 sayılı Kanunun 103 üncü ve 104 üncü maddelerine göre stopaj suretiyle vergilendirilmesine ve bu gelirler için beyanname verilmemesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 3-Yürürlük maddesidir.

MADDE 4-Yürütme maddesidir.